

Павленко Євген Миколайович,
аспірант кафедри публічного управління та митного адміністрування,
Університет митної справи та фінансів,
м. Дніпро
ORCID 0000-0003-4432-4755

УДК 35.078:681.518

doi: 10.34213/tp.19.03.10

ДЕРЖАВНА КОМУНІКАТИВНА ПОЛІТИКА ТА КОМУНІКАТИВНА ПОЛІТИКА ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ: СПІВВІДНОШЕННЯ ПОНЯТЬ

Формулюється загальний підхід до визначення поняття “комунікативна політика”. Проведено аналіз сучасного наукового дискурсу щодо визначення поняття “комунікативна політика”. Розглянуто поняття “державна комунікативна політика”, “комунікативна політика органів державної влади”. Для визначення співвідношення понять “державна комунікативна політика” та “комунікативна політика органів державної влади” застосовано п’ять критеріїв порівняння. На підставі аналізу цих понять відокремлено спільні та особливі риси відповідних політик.

Ключові слова: державна політика, органи державної влади, комунікативна політика, публічні комунікації, стратегічні комунікації.

Постановка проблеми. Серед основних функцій комунікації в публічній сфері є поширення повідомлень про діяльність органів державної влади, отримання підтримки і схвалення громадськістю управлінських рішень, забезпечення власне управлінської діяльності та позитивного іміджу суб’єктів управління, що має сприяти формуванню належного рівня довіри суспільства до держави та її інституцій. З цих позицій комунікативна діяльність у публічному управлінні в цілому відіграє ключову системотворчу роль і, по суті, є стрижнем і основним інструментом цієї системи. Комунікативну діяльність окремих органів державної влади спрямовано на реалізацію їхніх безпосередніх повноважень і функцій, проте загалом вона має відповідати певним усталеним цілям усієї системи державного управління, принципам, здійснюватися у відповідних формах і відповідними засобами. Такі рамкові умови комунікативної діяльності формуються шляхом розроблення, втілення та систематичного оцінювання відповідної політики, яка може мати різні рівні. Проте сутність комунікативної політики як держави в цілому, так і окремих органів державної влади як категорій не є на сьогодні чітко окресленою. Тому оперування поняттями “державна комунікативна політика” та “комунікативна політика органів державної влади” потребує їхнього сутнісного уточнення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Серед відомих сучасних дослідників проблем державної комунікативної політики та комунікативної політики органів державної влади варто виділити Н. Драгомирецьку [9], В. Дрешпака [10], Г. Почепцова [22], які вивчали різні аспекти комунікативної діяльності та комунікативної політики. Спорідненій проблематиці приділили увагу у своїх дослідженнях О. Бухтатий [4], Н. Дніпренко [12], О. Крутий [14], В. Різун [12], А. Халецький [23], Г. Музиченко [15], А. Кохан [13]. Водночас певне коло теоретичних аспектів комунікативної діяльності органів публічної влади залишається недостатньо висвітленим, потребує конкретизації, зокрема поняття “державна комунікативна політика” та “комунікативна політика органів державної влади”. У цьому контексті головне дослідницьке

питання полягає в тому, яким саме чином відбувається кореляція цих понять в умовах сучасної трансформації державної комунікативної політики та комунікативної політики органів державної влади, яка є невід'ємною частиною інформаційного простору та реформування системи публічного управління.

Метою статті є розкриття сутності та змісту, обґрунтування понять “державна комунікативна політика” і “комунікативна політика органів державної влади” та з'ясування, яким чином вони співвідносяться у сфері комунікацій у публічному управлінні. Це дозволить усунути суперечність у наведених вище термінах та вдосконалити понятійно-категорійний апарат у галузі публічного управління.

Виклад основного матеріалу. В епоху інформаційного суспільства принцип одностороннього зв'язку між суспільством та владою у демократичних державах однозначно трансформується в діалогову комунікацію і розуміється як невід'ємна умова публічно-управлінської діяльності. У термінологічному словнику з публічного управління сутність процесу комунікативних відносин між державою та громадськістю розкрито так: “Державні комунікації – процес двостороннього спілкування органів державної влади з громадськістю за допомогою різних комунікаційних каналів та інструментів з метою підвищення довіри громадян до влади через процес побудови державної репутації. Державні комунікації є регулюючим і координуючим механізмом у взаємовідносинах держави й суспільства, забезпечуючи стабільність та ефективність функціонування суспільного організму в цілому” [18, с. 38]. З огляду на наведене йдеться про потребу формування чітко окресленої комунікативної політики, яка б ґрунтувалася на певних принципах. Україна задекларувала курс на європейську модель відносин між владою та громадськістю. У цьому сенсі уже тривалий час йдеться про запровадження на практиці принципів прозорості, відкритості, зворотного зв'язку з громадськістю. Час від часу також виникає питання щодо формування цілісної державної комунікативної політики. Зокрема, у розпорядженні Кабінету Міністрів України “Про схвалення Концепції проекту Закону України “Про основні засади державної комунікативної політики” від 13 січня 2010 р. № 85-р ухвалення такого закону обґрунтовувалося необхідністю “удосконалити механізм регулювання процесу обміну інформацією, зокрема впровадити принцип партнерської взаємодії, що передбачає не тільки інформування населення, а і налагодження ефективного зворотного зв'язку, проведення відповідної роз'яснювальної роботи, встановлення громадського контролю за діяльністю органів державної влади та органів місцевого самоврядування. У зв'язку з цим існує нагальна потреба у розробленні основних засад державної комунікативної політики, впровадженні стандартів інформаційного обміну між органами державної влади, органами місцевого самоврядування, засобами масової комунікації і громадськістю” [20]. Через те, що Міністерство юстиції Україні не спромоглося у визначений піврічний термін розробити відповідний законопроект, а також змінилися політичні умови, на рівні держави і досі відсутній регуляторний нормативно-правовий акт у галузі здійснення публічних комунікацій. Так само відсутнє закріплене у відповідних нормативно-правових актах поняття “державна комунікативна політика”, що мало бути зафіксовано в зазначеному Законі.

За ще одним підходом, така політика розглядається як складник, окремий напрям державної інформаційної політики [5; 8; 10; 11].

Під час з'ясування суті державної комунікативної політики першим кроком має бути окреслення розуміння власне державної політики. О. Валевський поняття “державна політика” визначає як “дії органів державної влади з вирішення проблем, які найоптимальніше сприяють реалізації інтересів суспільства”. Також цей же автор пропонує під державною політикою розуміти діяльність, націлену на вирішення проблем суспільного розвитку [5, с. 21].

У посібнику “Державна політика: аналіз та механізми її впровадження в Україні” за загальною редакцією В. Ребкала, В. Тертички зазначено, що “державна політика – це відносно стабільна, організована й цілеспрямована діяльність/бездіяльність державних інституцій, здійснювані безпосередньо чи опосередковано щодо певної проблеми або сукупності проблем, яка впливає на життя суспільства” [8, с. 6].

В Енциклопедичному словнику з державного управління автори зазначають, що “державна політика – це дії системи органів державної влади згідно з визначеними цілями, напрямками, принципами для розв’язування сукупності взаємопов’язаних проблем у певній сфері суспільної діяльності” [11, с. 144–145].

З урахуванням наведених визначень державну політику в цілому розуміємо як певну діяльність чи бездіяльність органів державної влади (державних інституцій), зумовлену певними цілями, та спрямовану на розв’язання певної суспільно значущої проблеми.

Спрямованість державної комунікативної політики пов’язана з комунікативною діяльністю як інструментом здійснення суспільного управління, забезпечення суспільної стабільності й задоволення суспільних інтересів. Держава мусить мати ефективну державну комунікативну політику, аби забезпечити прозорий, відкритий механізм державного управління та залучити громадян до обговорення та прийняття важливих рішень. Державну комунікативну політику мало би бути зорієнтовано не тільки на продукування та спрямування інформаційних потоків, а здебільшого на роз’яснювальну роботу, формування сприятливого комунікативного середовища, і ці завдання слід покладати передусім на органи державної влади. Разом із тим низка західних дослідників у галузі аналізу державної політики (М. П. Браун, Е. Р. Вайнінг; Д. Л. Веймер, М. Говлет, А. А. Пал, М. Рамеш та ін.) [3; 6; 7; 21] обґрунтовано доводять, що суб’єктами державної політики є і мають бути не лише органи влади, а й представники приватного та громадянського секторів суспільства, особливо коли йдеться про комунікативну політику. Таким чином, на наш погляд, державна комунікативна політика характеризується цілеспрямованою діяльністю або бездіяльністю органів державної влади та інших суб’єктів, уповноважених державою чи зацікавлених в униканні, усуненні або подоланні суспільно значущих проблем у комунікативній сфері комунікативними засобами. Також слід наголосити, що за спрямуванням державна комунікативна політика є діяльністю стратегічною і в цьому контексті певною мірою пересікається з поняттям стратегічних комунікацій, якому нині приділяється великої уваги, особливо в безпековій сфері. Зокрема, у дослідженнях щодо проблеми публічних комунікацій українські науковці значну увагу приділяють питанню впровадження в Україні політики стратегічних комунікацій як комплексного інструментарію публічного управління. Разом із тим поняття державної комунікативної політики і стратегічних

комунікацій не є ідентичними. Наприклад, А. Баровська зазначає: “Стратегічні комунікації – це процес інтеграції досліджень сприйняття аудиторії та зацікавлених сторін (стейкхолдерів) і врахування отриманих результатів під час реалізації політики, планування та операцій на кожному рівні. Стратегічні комунікації спрямовано на піддрив і делегітимацію противника у спосіб набуття підтримки й визнання з боку місцевого населення, електорату своєї країни, міжнародної громадськості та всіх інших цільових груп” [2, с. 151].

Г. Почепцов так визначив ключові характеристики стратегічних комунікацій:

- стратегічні комунікації працюють із майбутнім часовим циклом, у той час як тактичні – із сучасним;

- стратегічні комунікації працюють з об’єктами, які будуть сформовані у визначеній часовій точці, у т. ч. завдяки стратегічним комунікаціям, тактичні – з уже наявними об’єктами;

- стратегічні комунікації, трансформуючи передусім інформаційний простір, результат повинні дати в інших просторах (військовому, дипломатичному, економічному, соціальному);

- стратегічні комунікації діють з урахуванням діяльності опонента/противника, у низці випадків намагаючись управляти його діями;

- стратегічні комунікації спрямовано на вузькі цільові групи, які здатні внести зміни в потрібні типи об’єктів [22, с. 12–13].

Поняття стратегічних комунікацій визначено в низці національних та міжнародних правових актів. Зокрема, в Україні поняття стратегічних комунікацій нормативно закріплено у 2015 р. Воєнною доктриною у значенні: “... стратегічні комунікації – скоординоване і належне використання комунікативних можливостей держави – публічної дипломатії, зв’язків з громадськістю, військових зв’язків, інформаційних та психологічних операцій, заходів, спрямованих на просування цілей держави” [19]. А “Політика стратегічних комунікацій НАТО” (NATO Strategic Communications Policy) – один із документів Альянсу – так трактує це поняття: “...стратегічні комунікації НАТО – скоординоване і належне використання комунікативних можливостей і діяльності Північноатлантичного альянсу – публічної дипломатії, зв’язків із громадськістю “цивільних”, військових зв’язків із громадськістю, інформаційних та психологічних операцій – у разі необхідності для підтримки політики Альянсу, операцій і заходів та з метою просування цілей НАТО” [16]. Таким чином, державна комунікативна політика є більш широким поняттям порівняно зі стратегічними комунікаціями, які можуть бути одним з її напрямів. Комунікативна політика органів державної влади має спрямовуватися на вирішення як стратегічних, так і тактичних завдань, проте локального чи галузевого рівня і, безумовно, проводиться в контексті державної комунікативної політики. У термінологічному словнику з публічного управління поняття “орган державної влади” визначено як “структурно організований елемент механізму здійснення державної влади, колегіальний чи одноособовий орган, наділений юридично визначеними державно-владними повноваженнями та необхідними засобами для здійснення функцій держави, сформований безпосередньо народом шляхом виборів або державою, має відповідну внутрішню організаційну і функціональну структуру” [18, с. 107]. Зафіксоване це поняття і в законодавстві: “Державний орган – це орган державної влади, у тому числі колегіальний державний орган, інший суб’єкт публічного

права, незалежно від наявності статусу юридичної особи, якому згідно із законодавством надані повноваження здійснювати від імені держави владні управлінські функції, юрисдикція якого поширюється на всю територію України або на окрему адміністративно-територіальну одиницю” [17].

З огляду на наведені визначення комунікативна політика органу державної влади являтиме собою цілеспрямовану діяльність або бездіяльність цього органу влади та інших суб'єктів, уповноважених ним, або зацікавлених щодо уникання, усунення чи подолання суспільно значущих проблем у межах наданих йому повноважень і юрисдикції, його сфери діяльності комунікативними засобами. Отже, державна комунікативна політика є ширшим поняттям, оскільки вона охоплює не лише державну політику, а й політику, яку можуть здійснювати недержавні організації, державні, приватні та громадські організації у співпраці. І хоча комунікативна політика стосується лише комунікативної сфери, її ефекти можуть проявлятися в інших сферах життєдіяльності суспільства. Органи виконавчої влади та інші органи державної влади здійснюють адміністративно-організаційне управління у сфері комунікативної діяльності, інформаційного обміну, забезпечення інформаційної безпеки. І їхня комунікативна політика реалізується лише в межах їхніх повноважень.

Для визначення співвідношення понять “державна комунікативна політика” та “комунікативна політика органів державної влади” ми застосували п'ять критеріїв порівняння, за якими можна конкретизувати їх: зміст, мету, суб'єктів, інструменти, масштаб впливу політики. Аналіз зазначених дефініцій наведено в таблиці.

Співвідношення понять “державна комунікативна політика” та “комунікативна політика органів державної влади”

<i>Критерії порівняння</i>	<i>Державна комунікативна політика</i>	<i>Комунікативна політика органів державної влади</i>
Зміст	Цілеспрямована діяльність/бездіяльність	Цілеспрямована діяльність/бездіяльність
Мета	Уникання та/або усунення, подолання суспільно значущих проблем у комунікативній сфері	Уникання та/або подолання конкретних проблем, пов'язаних зі сферою діяльності (повноваженнями) органів державної влади
Суб'єкти	Сукупність державних, приватних та громадських інституцій	Конкретний орган державної влади та інші суб'єкти, ним залучені
Інструменти	Комунікативні засоби	Комунікативні засоби
Масштаб впливу політики	Найрізноманітніші сфери суспільного життя	Сфера діяльності (повноважень) органів державної влади

Поняття “державна комунікативна політика” та “комунікативна політика органів державної влади” збігаються лише за змістом – цілеспрямована діяльність або бездіяльність, та інструментами – це комунікативні засоби.

Метою державної комунікативної політики є уникання та/або усунення, подолання суспільно значущих проблем у комунікативній сфері, а комунікативна політика окремого органу державної влади спрямовується на запобігання конкретним проблемам та/або подолання проблем, пов'язаних лише зі сферою його діяльності, його повноваженнями. Державна комунікативна політика може мати широкий набір суб'єктів, які мають вплив на різних етапах її формування та реалізації, а щодо комунікативної політики органів державної влади провідним суб'єктом є конкретний орган державної влади, а інші суб'єкти, залучаються вже ним. Особливою рисою державної комунікативної політики є її масштабність – вона стосується лише комунікативної сфери, тоді як стратегічний чинник впливає, про що зазначалося вище, на всі можливі сфери суспільного життя. У цьому розумінні комунікативна політика органів державної влади обмежена повноваженнями та впливає на основі властивих їм функцій та з використанням їхніх власних структур.

Висновки з дослідження і перспективи подальших розвідок у цьому напрямі. Здійснене порівняння дозволяє стверджувати, що державна комунікативна політика та комунікативна політика органів державної влади не може будуватися за одним зразком і має різні рівні вирішення проблем у комунікативній сфері. Характерною рисою обох політик є спорідненість їх за змістом та інструментом реалізації. Тож досліджувані нами політики не мають повного збігу за метою, суб'єктністю, масштабом впливу. Державну комунікативну політику спрямовано більшою мірою на розв'язання стратегічних завдань, вона має ширше коло суб'єктів, а комунікативну політику органу державної влади – тактичних завдань за участі більш вузького кола розробників та упроваджувачів. Разом із тим комунікативна політика органів державної влади має відповідати стратегічним завданням державної комунікативної політики та, розв'язуючи локальні проблеми, забезпечувати цілісність комунікативної політики держави загалом.

На наш погляд, **державну комунікативну політику** має бути визначено як цілеспрямовану діяльність або бездіяльність органів державної влади державної влади та інших суб'єктів, уповноважених державою чи зацікавлених в униканні, усуненні або подоланні суспільно значущих проблем у комунікативній сфері комунікативними засобами.

Комунікативна політика органів державної влади формується та здійснюється у річищі державної комунікативної політики, являє собою цілеспрямовану діяльність або бездіяльність органів державної влади та інших суб'єктів, залучених ними до комунікативного процесу, є орієнтованою на запобігання конкретним проблемам або подолання проблем, пов'язаних із діяльністю (повноваженнями) цих органів державної влади комунікативними засобами, на основі властивих їм функцій та структур. На цей час в Україні відсутній окремий нормативно-правовий акт щодо галузі публічних комунікацій, проте його розроблення й упровадження є актуальними. Доцільно закріпити в такому акті й поняття “державна комунікативна політика” та “комунікативна політика органів державної влади”, що дозволить конкретизувати співвідношення їх та зафіксувати їхню ієрархічну зумовленість. Перспективними напрямками досліджень за спорідненою тематикою є вивчення можливостей реалізації державної комунікативної політики в умовах реформування комунальних і державних ЗМІ в Україні.

Список використаних джерел

1. Бажинова О. А., Кучабський О. Г. Механізми комунікації влади та громадськості в умовах глобалізації. *Публічне управління: теорія та практика* : зб. наук пр. Харків : ДокНаук-ДержУпр, 2012. № 4 (12). С. 196–201.
2. Баровська А. В. Стратегічні комунікації: досвід НАТО. *Стратегічні пріоритети*. 2015. № 1 (34). С. 147–152.
3. Браун М. П. Посібник з аналізу державної політики. Київ : Основи, 2000. 243 с.
4. Бухтатий О. Є. Публічні комунікації демократичної держави : монографія. Дніпро : Журфонд, 2018. 297 с.
5. Валевський О. Л. Державна політика в Україні: методологія аналізу, стратегія, механізми впровадження : монографія. Київ : НІСД, 2001. 242 с.
6. Веймер Д. Л., Вайнінг Е. Р. Аналіз політики: концепції і практика / пер. з англ. І. Дзюб, А. Олійник ; наук. ред. О. Кілієвич. Київ : Основи, 2000. 654 с.
7. Говлет М., Рамеш М. Дослідження державної політики: цикли та підсистема політики / пер. з англ. О. Рябова. Львів : Кальварія, 2004. 264 с.
8. Державна політика: аналіз та механізми її впровадження в Україні : навч. посіб. / за заг. ред. В. А. Ребкала, В. В. Тертички. Київ : Вид-во НАДУ, 2000. 232 с.
9. Комунікативна діяльність в державному управлінні : навч. посіб. / заг. ред. Н. М. Драгомирецька, К. С. Кандагура, А. В. Букач. Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2017. 180 с.
10. Дрешпак В. М. Інформаційний, комунікативний, семіотичний простори державного управління: спільне, відмінне та особливе. *Публічне адміністрування: теорія та практика : електрон. наук. фах. вид.* 2012. Вип. 2 (8). URL: [http://dridu.dp.ua/zbirnik/2012-02\(8\)/12dvmsvo.pdf](http://dridu.dp.ua/zbirnik/2012-02(8)/12dvmsvo.pdf) (дата звернення : 17.07.2019).
11. Енциклопедичний словник з державного управління / укл. : Ю. П. Сурмін, В. Д. Бакуменко, А. М. Михненко та ін. ; за ред. Ю. В. Ковбасюка, В. П. Трошинського, Ю. П. Сурміна. Київ : НАДУ, 2010. 820 с.
12. Запровадження комунікацій в суспільстві / за заг. ред. Н. К. Дніпренко, В. В. Різуна. Київ : Вид-во ТОВ "Вістка", 2009. 56 с.
13. Кохан А. І. Державна комунікативна політика – механізм ефективної діяльності інституту публічної влади в Україні. *Вісник НАДУ*. Київ. 2011. № 1. С. 2–8.
14. Крутій О. М. Державноуправлінський аспект діалогу органів влади та громадськості: від форми спілкування до методологічної основи. *Вісник Академії митної служби України*. 2011. № 2 (5). С. 7–13.
15. Музиченко Г. В. Визначення державної політики в сучасній політичній науці. *Наукові праці*. Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили. 2011. Т. 155, вип. 143. С. 104–108.
16. NATO Strategic Communications Policy. URL: <http://info.publicintelligence.net/NATO-STRATCOM-Policy.pdf> (дата звернення : 17.07.2019).
17. Про запобігання корупції : Закон України від 14 жовт. 2014 р. № 1700-VII. *ВВР України*. 2014. № 49. Ст. 2056.
18. Публічне управління : термінолог. слов. / уклад. : В. С. Куйбіда, М. М. Білінська, О. М. Петрос та ін. Київ : НАДУ, 2018. 224 с.
19. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 2 вересня 2015 року "Про нову редакцію Воєнної доктрини України" : Указ Президента України від 24 верес. 2015 р. № 555/2015 URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/555/2015> (дата звернення : 17.07.2019).
20. Про схвалення Концепції проекту Закону України "Про основні засади державної комунікативної політики" : розпорядження Кабінету Міністрів України від 13 січ. 2010 р. № 85-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/85-2010-%D1%80%20> (дата звернення : 17.07.2019).
21. Пал Л. А. Аналіз державної політики / пер. з англ. І. Дзюб. Київ : Основи, 1999. 422 с.
22. Почепцов Г. Г. Теория коммуникации. М. : Рефл-бук ; Київ : Ваклер, 2001. 656 с.
23. Халецький А. В. Зв'язки органів державної влади з громадськістю: інформаційна взаємодія. *Державне управління: удосконалення та розвиток : електрон. наук. фах. вид.* 2012. № 12. С. 10–20. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=547> (дата звернення : 17.07.2019).

References

1. Bazhynova, O. A., Kuchabskyj, O. H. (2012). Mekhanizmy komunikatsii vlady ta hromadskosti v umovakh hlobalizatsii. [Mechanisms of communication between the authorities and the public in

the context of globalization] *Publichne upravlinnia: teoriia ta praktyka [Public administration: theory and practice]*, 4(12), 196–201. Kharkiv: DokNaukDerzhUp [in Ukrainian].

2. Barovska, A.V. (2015). Stratehichni komunikatsii: dosvid NATO [Strategic communications: NATO experience]. *Stratehichni priorytety [Strategic priorities]*, 1(34), 147–152 [in Ukrainian].

3. Braun, M.P. (2000). Posibnyk z analizu derzhavnoi polityky [Public Policy Analysis Guide]. Kyiv: Osnovy [in Ukrainian].

4. Bukhtatyi, O.Ye. (2018). Publichni komunikatsii demokratychnoi derzhavy [Public communication of a democratic state]. Dnipro: Zhurfond [in Ukrainian].

5. Valevskyy, O.L. (2001). Derzhavna polityka v Ukraini: metodolohiia analizu, stratehiia, mekhanizmy vprovadzhenia. Kyiv: NISD [in Ukrainian].

6. Vejmer, D.L., Vajnih, E.R. (2000). Analiz polityky: kontseptsii i praktyka [Policy Analysis: Concepts and Practice]. O. Kiliievych (Ed.). Kyiv: Osnovy [in Ukrainian].

7. Hovlet, M., Ramesh, M. (2004). Doslidzhennia derzhavnoi polityky: tsykly ta pidsystema polityky [Public Policy Research: Cycles and Policy Subsystem]. Lviv: Kalvariia [in Ukrainian].

8. Derzhavna polityka: analiz ta mekhanizmy ii vprovadzhenia v Ukraini [State policy: analysis and mechanisms of its implementation in Ukraine]. V.A. Rebkal, V.V. Tertychko (Eds.). Kyiv [in Ukrainian].

9. Komunikatyvna diialnist v derzhavnomu upravlinni [Communicative activity in public administration]. N.M. Drahomyretska, K.S. Kandahura, A.V. Bukach (Eds.). Odesa: ORIDU NADU [in Ukrainian].

10. Dreshpak, V.M. (2012). Informatsijnyj, komunikatyvnyj, semiotychnyj prostory derzhavnoho upravlinnia: spilne, vidminne ta osoblyve. *Publichne administruvannia: teoriia ta praktyka [Public administration: theory and practice]*, 2(8). URL: [http://dridu.dp.ua/zbirnik/2012-02\(8\)/12dvmsvo.pdf](http://dridu.dp.ua/zbirnik/2012-02(8)/12dvmsvo.pdf) [in Ukrainian].

11. Entsyklopedychnyj slovnyk z derzhavnoho upravlinnia (2010). Yu.P. Surmin, V.D. Bakumenko, A.M. Mykhnenko et al. (Eds.). Kyiv [in Ukrainian].

12. Zaprovezhennia komunikatsij v suspilstvi. (2009). [Introducing communications in society]. N.K. Dniprenko, V.V. Rizun (Eds.). Kyiv: Vyd-vo "Vistka" [in Ukrainian].

13. Kokhan, A.I. (2011). Derzhavna komunikatyvna polityka – mekhanizm efektyvnoi diialnosti instytutu publichnoi vlady v Ukraini [State communication policy is a mechanism of effective activity of the institute of public authority in Ukraine]. *Visnyk NADU*, 1, 2–8. Kyiv [in Ukrainian].

14. Krutij, O.M. (2011). Derzhavnoupravlinskyj aspekt dialohu orhaniv vlady ta hromadskosti: vid formy spilkuвання do metodolohichnoi osnovy [State governance aspect of the dialogue between the authorities and the public: from the form of communication to the methodological basis]. *Visnyk Akademii mytnoi sluzhby Ukrainy*, 2 (5), 7–13 [in Ukrainian].

15. Muzychenko, H.V. (2011). Vyznachennia derzhavnoi polityky v suchasnij politychnij nauksi [Definition of state policy in modern political science]. *Naukovi pratsi*, T. 155, issue 143, 104–108. Mykolaiv: Vyd-vo im. Petra Mogyly [in Ukrainian].

16. NATO Strategic Communications Policy. URL: <http://info.publicintelligence.net/NATO-STRATCOM-Policy.pdf>.

17. Pro zapobihannia koruptsii: Zakon Ukrainy vid 14 zhovt. 2014 r. No. 1700-VII. (2014). *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*, 49, art. 2056 [in Ukrainian].

18. Publichne upravlinnia: terminol. slovnyk. (2018). V.S. Kujbida, M.M. Bilynska, O.M. Petroie et al. (Eds.). Kyiv: NADU [in Ukrainian].

19. Pro novu redaktsiiu Voiennoi doktryny Ukrainy: Ukaz Prezydenta Ukrainy vid 24 veres. 2015 r. No. 555/2015. Data onovlennia: 24.09.2015. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/555/2015> [in Ukrainian].

20. Pro skhvalennia Kontseptsii proektu Zakonu Ukrainy "Pro osnovni zasady derzhavnoi komunikatyvnoi polityky: Rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 13 sich. 2010 r. No 85-r. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/85-2010-%D1%80%20> [in Ukrainian].

21. Pal, L.A. (1999). Analiz derzhavnoi polityky [Analysis of public policy]. Kyiv: Osnovy [in Ukrainian].

22. Pohepcov, G.G. (2001). Teoriya komunikacii [Communication theory]. Moscow: Refbuk; Kiev: Vakler [In Russian].

23. Khaletskyy, A.V. (2012). Zviazky orhaniv derzhavnoi vlady z hromadskistiu: informatsijna vzaiemodiia. *Derzhavne upravlinnia: udoskonalennia ta rozvytok-Public Administration: Improvement and Development*, 12, 10–20. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=547> [in Ukrainian].

Pavlenko Ye. M., *Postgraduate Student of Public Management and Customs Administration
Department, University of Customs and Finance, Dnipro
ORCID 0000-0003-4432-4755*

PUBLIC COMMUNICATION POLICY AND COMMUNICATION POLICY OF PUBLIC AUTHORITIES: RELATIONSHIP OF CONCEPTS

The article provides a general approach to the communication policy definition. Analysis of modern scientific discourse about the communication policy definition was carried out. The concepts of public communication policy and communication policy of public authorities were considered. The essence and content of these concepts were defined and their relationship in the field of communications in public management were investigated. To determine the relationship between the concepts of public communication policy and communication policy of public authorities, the following five comparison criteria were applied: content, purpose, subjectivity, tools, and a scale of policy influence. Analysis of these definitions made it possible to identify common and specific features of the two communication policies. It has been found that the concepts under study, public communication policy and communication policy of public authorities, do not fully coincide in their purpose, subjectivity and scale of influence but relate to each other in terms of content and implementation tools. Therefore, the public communication policy and the communication policy of public authorities cannot be built using the same model as they have different levels of problem solving in the communication sphere. Accordingly, the public communication policy is mainly oriented towards manageability of strategic challenges and has a wider circle of subjects while the communication policy of a public authority is focused on the fulfillment of tactical objectives with the involvement of a narrower circle of developers and subjects. At the same time, the communication policy of public authorities must be adjusted to the strategic objectives of the public communication policy and, in solving local problems, ensure the integrity of the communication policy of the State as a whole. It has been found that the current Ukrainian legislation does not have a regulatory legal act for the regulation of public communications that would provide definitions of public communication policy and communication policy of public authorities. Study of possibilities for implementing the public communication policy under reform of municipal and government-owned print media in Ukraine is a promising area of research.

Key words: public policy, public authorities, communication policy, public communications, strategic communications.

Надійшла до редколегії 16.08.2019 р.